

La biografia de Jordi Amat sobre Josep M. Vilaseca revela el paper de la societat civil en la recuperació democràtica

Un catalanista a l'ombra

JOSEP PLAYÀ MASET
Barcelona

El nom de Josep Maria Vilaseca i Marcet, mort fa vint anys, és relativament desconegut tant en l'àmbit polític com social. És el que també va pensar Jordi Amat quan li van encarregar la biografia. Però ara el seu llibre *Un país a l'ombra. La vida de Josep Maria Vilaseca Marcet (1919-1995)*, editat per L'Avenç, revela una sèrie d'actuacions que trenquen amb la imatge discreta d'aquest advocat d'Estat, catòlic i burgès.

L'historiador Jordi Amat s'ha submergit en els papers de Vilaseca, en les seves meticuloses agendes, en alguns textos autobiogràfics i en el context polític en què va viure per construir un relat del qual emergeix una figura rellevant en la reconstitució de Catalunya. Una figura que evoluciona des d'un catolicisme proper al règim franquista fins a un compromís democràtic inequívoc. I sempre des de l'ombra, sense protagonismes, lluny de militàncies i ortodòxies.

De la biografia de Josep Maria Vilaseca en destaquen alguns moments clau, com un atac de poliomielitis quan tenia 22 anys, que li va deixar seqüeles físiques; un catolicisme que va començar dins de la Congregació Mariana i va culminar en un cristianisme progressista; el seu casament amb Teresa Roca, procedent del món empresarial (Roca Radiadors), que sempre li va donar suport en la seva intensa activitat professional, social i política, i el pas que va donar el 1967, quan després de la mort d'un dels seus mentors, l'advocat Frederic Roda Ventura, va demanar l'excedència com a advocat de l'Estat per poder treballar amb tota llibertat a favor d'una alternati-

ARXIU FAMILIAR

Josep Maria Vilaseca i Marcet va mantenir sempre una intensa però discreta activitat social i política

va democràtica.

Vilaseca apareix sempre a la sala de màquines de les iniciatives que sorgeixen de la societat civil catalana. Impulsa l'escola Betània, intervé en l'estructura jurídica de l'escola de negocis Esade, és membre rellevant del patronat de les Viviendas del Congreso de Barcelona, promou els estatuts de la institució cultural CICF, crea i finança la Fundació Jaume Bofill, forma part dels consells d'administració i és accionista d'Edicions 62, Nova Terra, Estela i Laia, de la revista *Cuadernos para el Diálogo* i *El Correo Catalán*, col·labora amb el moviment escolta i els cedeix la seva

finca de Can Bordoi, promou la Fundació Internacional d'Estudis Històrics i Socials sobre la Guerra Civil Espanyola (Fiehs) a Perpinyà i Edicions Catalanes de París... El 1969, Albert Manent va redactar un informe sobre la situació a Catalunya per a un destacat dirigent de l'exili i va citar com a figures més destacades del panorama català Josep Benet, Jordi Pujol i Josep M. Vilaseca.

Va ser sempre un home de diàleg, amic al mateix temps de Jordi Pujol i del marxista Alfonso Carlos Comín, i va fer de mediador moltes vegades amb el poder en conflictes laborals, relacionats amb la censu-

ra i amb detencions. També va tenir decepcions. Es va implicar en la creació d'Esquerra Democràtica, un grup democratacristià contrari a les tesis de Gil-Robles (i a Catalunya, allunyat d'Unió Democràtica), però el fracàs li va deixar "un

regust amarg" que el va fer més refractari als partits. La seva dona, tot i això, va militar al Reagrupament Socialista de Josep Pallach (segons revela Amat, el matrimoni Vilaseca-Roca va pagar també les despeses de l'enterrament i les lletres d'un cotxe de Pallach). Va tenir diferències amb Josep Tarradellas (per la compra fallida del

Va ser un cristià progressista, i com a catalanista, un mecenes i impulsor de diferents activitats socials

seu arxiu quan encara era a l'exili) i ja en democràcia la seva independència política i la seva mirada ètica van impedir que fos magistrat del Tribunal Constitucional. Va presidir la Comissió Jurídica Assessoradora de la Generalitat, va col·laborar en la redacció de l'Estatut del 1979 i va ser director de l'Institut d'Estudis Autònoms. Però va rebutjar diverses ofertes per anar a les llistes electorals.

Amat tanca la biografia amb l'esquela de la seva mort: "Ens ha dit adéu com sempre ha fet en aquesta vida, amb timidesa i discreció. I sense dir gairebé res, ens ha donat la darrera lliçó".●

PANORAMA

Carta oberta de la cultura pel clima

► Artistes com David Bowie, Björk, Radiohead, Iggy Pop, Coldplay, Robert Plant, Bobby Gillespie, Chrissie Hynde, Leona Lewis, David Gilmour, Andrew Bird, Jack Johnson, Damien Rice, Henry Rollins o Pet Shop Boys han exigit en una carta oberta als líders que es reuniran en la pròxima conferència sobre el clima, que se celebra des del 30/XI a París, un acord "ambiciós" per sumar esforços i arribar a un acord en la lluita contra el canvi climàtic. / Agències

Rosa Maria Sardà

Rosa Maria Sardà, Feroz d'Honor 2016

► L'actriu barcelonina Rosa Maria Sardà ha estat elegida premi Feroz d'Honor 2016. Actriu, humorista, presentadora i directora teatral, i de plena actualitat amb *Ocho apellidos catalanes*, Sardà ja té entre altres honors dos Goya, el Nacional de Cinematografia de la Generalitat i la medalla d'or de l'Acadèmia, per a la qual va presentar tres de les cerimònies més recordades dels Goya. El premi li serà lliurat a la gala dels premis Feroz el proper mes de gener. / Redacció

Asteroide revisa el clàssic de James *La vuelta del torno*

► *The turn of the screw*, una obra de Henry James considerada com el relat de fantasmes més famós de la literatura universal, estrena nou títol, *La vuelta del torno*, després d'una traducció col·lectiva que s'ha allargat al llarg de deu anys. Libros del Asteroide és l'encarregada de publicar aquesta

nova versió nascuda amb la intenció d'oferir un text estilísticament sòlid diferenciat d'anteriors edicions allunyades d'un original que s'ha convertit en una de les obres més editades de James. Gràcies a aquesta traducció, que sortirà a la venda el 30 de novembre, Alejandra Devoto, Jackie

DeMartino i Carlos Manzano ofereixen al lector en espanyol la possibilitat de descobrir un text diferent dels que fins ara hi havia disponibles d'aquest clàssic publicat el 1898. Amb el títol *La vuelta del torno* es pretén transmetre amb precisió la violència que desprèn l'original. / Redacció

TheProject*
LIVING LIFE MUSIC

ELS GRANS DEL GOSPEL
LES MILLORS VEUS DEL MÓN

Sercotel Ámister Art Hotel
Deluxe Collection
Presenta

Singing Gospel Christmas for Ray Charles

VOICES OF JUBILATION

22 DE DESEMBRE
PALAU DE LA MÚSICA

Artista convidat:
Deutsche Schule Barcelona Chor

Venda d'entrades, a
elsgransdelgospel.cat

LA VANGUARDIA

Nivell Publicitari
Servei Publicitari

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura